

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul foii „Libertatea” cu adausele sale „Foia Interesantă”, „Foia de glume”, „Bobinaci” și broșurile „Spicuri Economice”, este pe un an 10 cor. pe 1/2 an 5 cor. — Pentru economi: numai 6 cor. la an! „Lib.” cu „Foia Int.” pt. economi 5 cor. pe an. Pentru America 3 dolari; — România 40 Lei.

Foie națională politică.

o o o

Apare în fiecare JOL

Inserțiuni:

1 pag. 80 cor., 1/2 pag. 40 cor., 1/4 pag. 20 cor. etc. — La inserate ce se dau de mai multe-bri, să fac reduceri de taxă. Inserțiunile ca și abonamentele, să plătesc înainte.
 — Manuscriptele nu să dau înapoi. —

SĂ VÎRȘITU-S' A!.

Facerea de „dreptate” în Țara ungurească, își are noua sa zi de „glorie”, de „bravură” patriotică, care încunună noua politică a guvernului lui Tisza, cu cununa cea adevărată, care îl pune în ochii lumii în lumina cea nemincinoasă!

La Sătmar a răsunat Marși în săptămâna de față, glasul judecătorei maghiare asupra alor 15 Români din Mofinul Mic, celo în Sătmar, la marginile României, — și glasul acestui răsunet trosnește ca o bubuitură de dinamită, ce se aude înfiorat până departe!

Preotul George Mureșianu a fost osîndit la
UN AN ȘI 6 LUNI

temniță ordinară!

Bătrînul seu credincios, om de 63 ani, Ioan Ceghi, la 8 luni și 3 săptămîni!

Alt bătrîn, Augustin Cadar, de 70 de ani, la 3 luni temniță ordinară!

Chiar și o femeie, soția lui Ioan Tarța, a fost judecată la 15 zile temniță!

Iar ceilalți soți de suferințe a celor de sus, sunt următorii:

Iacob Moldovan, om de 31 ani, osîndit la 6 luni temniță ordinară.

Petru Tarța, de 23 ani, la 6 luni temniță ordinară.

Andrei Botiș, de 19 ani, 3 luni temniță ordinară.

Vasile Șuta, june de 17 ani, 3 luni temniță ordinară.

Grigore Borota, de 35 ani, 3 luni temniță ordinară.

Ioan Ceghi jun., de 36 ani, 3 luni temniță ordinară.

Ștefan Șoncodi, de 28 ani, 3 luni temniță ordinară.

Pavel Șoncodi, de 28 ani, 3 luni temniță ordinară.

Grigore Bontea, de 33 ani, 3 luni temniță ordinară.

N. Gergely, la 3 luni temniță ordinară.

Ioan Variu, de 20 ani, 3 luni temniță ordinară.

Care va să zică: 14 bărbați și 1 femeie, de tot 15 persoane din Mofin, au primit o pedeapsă în total de 5 ani, 3 luni și 3 săptămîni, robie ordinară, între hoști și făcători de rele!

Pentru ce?

Cui mai trebuie s'o spunem pentru ce? Acești oameni, Români cu

raji din neam în neam, din tați în moși, s'au trezit într'o bună zi, că, la stăruințele și sfaturile rele și dușmane ale guvernului din Pesta, — Papa dela Roma, în a cărui putere sta să facă lucrul, — i-a zmulș dela sinul bisericii mame greco-catolice românești și i-a poruncit să stee sub ocîrmuirea cu totul streină de ei și de sufletele lor, a nou înființatei episcopii greco-catolice maghiare, cea cu menire a face tot o apă tricoloră ungurească din sufletele tuturor acelor, ce vor fi supuși ocîrmuirii ei.

Sărmanii oameni nu-și puteau crede urechilor cînd au auzit de lucrul acesta și ochilor cînd au venit scrisori poruncitoare dela stăpînirea din Pesta, ca și dela cea din Roma! — Și cînd într'o bună zi vine să-i cerceteze vicarășul ungar Jáczkovics, ca să-i iee oarecum în samă dela biserica lor străbună, — ei i-au spus: Cine ești? Ce vrei dela noi? Ce ai cu noi? Strein ești de sufletul nostru, strein și la vorbă și la port, — dă-ne bună pace, nu te cunoaștem!

Nu i-au făcut încolo nimic, nu i-au atins nici un bumb de pe dușmana haină, nici un ciucur aurit de pe potrivnica pălărie, nici un fir de păr din vrășmașul și hicleanul lui cap, — doar că nu au voit să i-se închine, să i deie biserica, și sufletele!

Atunci „omul lui Dzeu”, s'a dus și a venit a doua zi cu gendarmi, și oamenii, fără a face cuiva ceva, nu s'au supus nici acum!

Mare crimă! Grozav păcat! Au cutezat a ținea de nou și bărbătește la legea lor veche în care s'au trezit, au trăit și au crescut, — iar asta li s'a luat ca... „răzvrătire contra deregătorilor, contra puterii statului!”

Și — urmarea o văzurăm.

Tiriți înaintea judecătorei, ei au fost aflași „vinovați” și loviți cu colții ascuțiți ai cutăror para-grafi, făcînd să le sîngere și lor și nouă tuturor inima de durere, pentru așa soarte ce așteaptă aici pe cei cari poartă în pept nu o piatră, ci o inimă, ce simte pentru legea sa, pentru limba sa, pentru neamul seu!

Iubiți și greu loviților frați! Ar fi să ne înduioșem, să ne măchînim

văzînd patima voastră, dar cunoscînd purtarea voastră, țînuta voastră neînduplecată și neînfricată, — v'am vătămă de ne am tînguî în prejma voastră!

Dzeu și credința în neamul românesc, care vi-a dat tărîia a înfrunta pe Jaczkovics, vă va da îndoită putere a purta și lovitura ce vi s'a aplicat de mîni omenești, foarte omenești, din țara aceasta bogată în purtătorii de astfel de mîni, cari inse, de cîte ori ne-au lovit, ne au întărit, și nu ne-au slăbit, nici ne-au putut înfrînge!

Suntem siguri, că același lucru se va vedea și pe urma loviturii ce vouă vi s'a dat!

Numai cînd mîna lui Dzeu bate pe un om ori pe un popor, — atunci e vai de el! Iar pe voi nu mîna lui Dzeu v'a lovit!

E bolnav Împăratul
 și bolnavă — Împărăția lui...

Ți-i mai mare dragul să cetești azi foile maghiare din cînd în cînd și să urmărești starea sufletească a patrioților celor hătălmași. Aproape nu este zi, în care să nu dai prin aceste foi de cîte un articol, care arată neliniștea și îngrijorarea ce s'a instăpînit pe multe inimi maghiare de-o vreme încoace. De bună samă nu pentru-că s'ar simți stînd pe temelii de stîncă în fața viitorului, ci pentru că vād și ei, că acela e tare îndoelnic, nu mai zîmbește prea incuragietor politicii celei volnice și păcătoase ce s'a făcut de atîta vreme în Pesta, față de popoarele din această țară, politică prin care s'a lovit mereu și în inima statelor naționale din vecini, cari au frați de sînge în lăuntru hotarilor Împărăției austrougare.

Acum, Maestatea Sa bătrînul Împărat-Rege e bolnav și boala lui nu merge spre mai bine, ci, după spusele medicilor, stă așa pe loc, și toate străduințele încordate ale unor doctori iscusiți și vestiți ca niște vraci, nu o pot întoarce spre îmbunătățire. Pentru asta pe mulți i-a cuprins teama, că boala mai curînd poate da spre rău și se poate întîmpla ca bătrînul Monarch să fie răpus de ea, — și de aci roiu de griji și neliniștiți în sufletele a mii de oameni, privitor la însuși viitorul Împărăției! Intre altele la burse (marile tîrguri de hirtii ale statului și alte hirtii prețioase), prețul hirtii

tiilor de stat ungare au scăzut iară în chip îngrijitor, de cînd s'a văzut că doctorii nu pot da vești mai bune despre starea boalei Împăratului.

Pornind dela aceste arătări, un vechiu și mare ziar din Pesta »Pești Napló« scrie în numărul seu din Dumineca trecută (26 April) printre altele următoarele:

„Pirîind, rupînd, zdrobînd, ca o lavină (cădere de sus de pe munte), așa se prăvălesc în jos prețurile hirtiiilor de valoare ungare! Vaete umplu aerul și spaima prinde putere asupra oamenilor, ca în vreme de cutrămur de pămînt!

Ce se întîmplă în jurul nostru? Doar nu este războiu; spre hotarele noastre nu se apropie armate dușmane, și pămîntul ungar își trimite liniștit sucurile sale spre hrănirea spicelor bogate.

Așa se spune, că spaima o face boala regelui! Apoi, durere, regele e bolnav, ba mai mult: regele e — om. Toți suntem îngrijați de proba la care e supus trupul lui. Dar mintea sănătoasă omenească ar trebui se vadă, că am trecut peste vremile, cînd un om însemna o împărăție!

E, tocmai pentru aceea, un semn al slăbiciunii organismului nostru de stat și al puterilor noastre economice, dacă opinia publică (părerea obștei mari) aduce starea sănătății regelui, în legătură cu însuși ființa mai departe a țării (Ungariei) și a Împărăției peste tot!

Cine pot fi aceia, cari cu atîta ușurință au virît în părerile obștei mari simțul, că după regele Francisc Iosif, trebuie să urmare marea nimicnicie?

Cine are interes (folos și trebuință) ca se slirnească neîncredere și îndoială față de întîmplările ce vor urma după hotarul de viață al Domnitorului?

E drept ca schimbările de tron, totdeauna slirnesc neliniște, căci omul stă în fața necunoscutului. Dar spaima trezită la noi pe urma boalei regelui, care e hotărîșe cu desnădăjduirea și cu lipsă de ori ce speranță, întrece măsura obicinuiții!

Își pune apoi întrebarea că oare teama de viitorul Domnitor Francisc Ferdinand (care ci-că nu-i prea are la inimă pe Unguri) să fie pricina? Și se mîngăe că... nu.

Trebuie să aibă această neliniște

din sufletele politicilor patrioți din Pesta, temeiul ei!...

Noi îl știm și aflăm că și au de ce fi neliniștiți, — ca omul care a făcut și face mult rău de-apropelului seu și se teme că dela o vreme o să-l ajungă mâna răzbușătoare a sorșii. Asta-i adevărul.

Iar „Magyar Hirlap“, foaia grofului Andrásy, tot în numărul de Duminecă scrie, în fruntea foii.

„Intre împrejurări regulate, politica din afară și cea din lăuntru (ale Impărăției) nu înriuresc una asupra alteia în chip mai simțitor. Care stat s'ar gândi ca prin politica sa din afară să înriurească asupra politicei din lăuntru a Franței, Angliei ori Rusiei? Ar fi respins ca un amestec nechemat în treburi ce nul privesc.

Dar la noi (în Ungaria) se vede ce stări nefirești sunt, căci în aceste zile politica din lăuntru e cu foarte mare înriurare asupra politicei din afară, a cărei urmare e, că și politica din afară are înriurare asupra mersului lucrurilor din lăuntru ale noastre.

Și după ce arată pe lung și larg cum în trebile altor state nu se poate amesteca nici un vecin, — urmează:

„Numai cu state cari au pornit pe calea putrăzirii din lăuntru să poate înfimpla aceea, ce s'a înfimplat cu noi (cu Ungaria) ca nu numai puteri mari, ci chiar și un stat mic, ca România, deși încă nu oficios, dar totuși prin foile sale apropiate de guvern, și prin așezemintele sale sociale, se urmeze așifare de adreptul și faptică, asupra trebilor noastre din lăuntru!

Nu e iertat să uităm, că și cu Turcia așa s'a început! Nu s'au mestecat în data și oficios alte state în trebile ei din lăuntru, ci, la începutul destrăbălării, scăpătării, ei din lăuntru, mai ales numai foile din străinătate vorbeau de ea, și așa numai a ajuns Turcia a fi pe urmă și „oficios“, „omul bolnav“ și au urmat apoi amestecul tot mai departe mergător, până a urmat dărăburirea ei!

De aceea nu pot fi trecut așa ușor cu vederea, acele glasuri de foi cari încep a-i face socoteala și Impărăției Austroungare!..“

Nu zeu. Nu e bine să le treceți cu vederea. Ci de vreți un viitor fără atitea spaime — îndreptați-vă politica așa, ca să aveți aci în jur de voi în țară numai popoare multumite, fericite, — cari și ele, toate, să sară cu toată inima întru apărarea Țării, a Impărăției, contra ori-ce cuvânt și orice pornire contrară, ce ar veni din afară!

Fără popoare multumite și fericite însă, nu poți avea această siguranță, și, iacă, mai curînd neliniștea mare de care e vorba acil

„Magyarország“ dela 22 April seria:

La vestea îmbolnăvirii bătrînului nostru rege, s'a iscat în Mo-

narchie (în împărăția întreagă) așa o spăriare, care trece cu mult peste simțul omenesc despre schimbarea de Domnitor. S'au speriat și bursele și viața economică, ca de o șoaptă din lăuntru care le spune, că se poate ridica ceva furtună mare, de care va trosni trupul monarhiei. Cu alte cuvinte: viața economică, nu teme numai pe regele, ci și monarhia! Ba la adevărul, boala monarhiei e aceea, care neliniștește marea obște!

Iaca, de odată, lumea simte, că da, în trupul monarhiei lucrează baccili (germeni de boale), și dă drept acelora cari demult tot spun, că monarhia (impărăția) asta, e zău foarte bolnavă!...

Unele altele.

Congregația dela Deva

a comitatului Hunedoarei, ținută la 25 April n, a dovedit, că stăm în fața aceluiași vechiu sistem de volnicie, care ne e cunoscut de atita vreme!

Punîndu-se la desbatere planul de subîmpărțire a cercurilor de alegere (cum s'au împărțit, vezi arătat pe pag. 4), membri români Dr. Aurel Vlad și Vasile Dămian au cercat să arate celor dela conducerea comitatului, că aceea ce au făcut cu împărțirea cercurilor de alegere de deputați din acest comitat, a fost o nesocotire vătătoare a poporului locuitor, iar ce se face acum la croirea cercurilor de votare, — e o nouă încălcare a drepturilor acestui popor.

Di Dr. Vlad spune între altele: Sașii sînt în țară vre-o 200. mii de oameni de toți, cu femei și cu copii cu tot; noi Români dăm numai soldați mai mulți decît sînt Sașii de toți în țara asta! În timp de mobilizare sub steagurile țării se chiamă aproape 300. mii de flăcăi și bărbați români! Și totuși acest popor e adus prin lede a avea abia atîta deputați în sfatul țării, cît Sașii! Acum prin împărțirea cercurilor de votare, ocrotiți pe oricine, numai pe acest popor român nu! Lui îi croiți căi grele și ostenele și cheltueli, — și i puneți înainte toata pedecile măestrite, ca să nu-și, poată folosi dreptul și arăta voința! Sau ce alta însămnă ducerea comunelor din jurul Orăștiei să voteze la Cugir și Jeledinți și aducerea Petrelei la cercul Hunedoarei? Protestează contra acestei purlări a deregătorilor față de acest popor număros și bun!

Dar ce folos. Fișpanul zimbește hiclean, ca un vulpoi ce se bucură că vede pe Români năcăjiți!

Di V. Dămian, prot. și deput. arată că de-i cumpăni pe Români din acest comitat și ca număr, și ca dare, și ca cunoscători de carte, față de alte popoare, de pildă față de comitatul săcuesc al Trei-scaunelor, în toate privințele Români stau mai pre-

sus, — totuși aceia acolo aleg deputați pe jumătate mai mulți, decît îi s'ar cădea în asămănare cu al nostru comitat!

Ce se face nu noi e ciușală, e bătae de joc! Protestăm cu toată lăria și mindria noastră sufletească contra ei! Și — o punem la răvașul care va cere odată plata după faptă!

Patrioții însă, nu s'au mișcat deloc. Lor le pare bine că au știut găsi chip și modru a se ținea tari pe lingă oala cu sarmale și ciolane. De dreptate, de necazul unui popor, — doară-l capul pe Dr. Vlad, Dămian și soșii lor!

Moștenitorul stă... jumătate de zi în Budapesta...

Mercuri s'au deschis în Budapesta ședință „Delegațiunilor“ (Dieta Impărăției, stînd din 60 deputați austrieci și 60 unguri).

Deschiderea acestui înalt sfat, — care hotărăște asupra ținutei Impărăției peste tot în afară cu statele vecine și hotărăște în treburile armatei, care una este pentru amîndouă jumătățile Impărăției, și cere cheltuelile de lipsă, — deschiderea ședințelor acestui sfat, se face totdeauna prin însuși Domnitorul.

Cum însă acum Impăratul e bolnav, — în locul lui vine să deschidă delegațiunile Moștenitorul de Tron, viitorul Impărat și Rege Francisc Ferdinand. Moștenitorul însă, care nu e de loc mulțumit cu politica ce se face în Ungaria, politică ce primejduește mai curînd, decît să asigure viitorul Impărăției, — și a arătat în repeșite rînduri nemulțumirea sa cu stările din Ungaria, prin aceea, că fiind nevoit a veni în treburi oficioase (în cale de slujbă) în Ungaria, apoi stă aci numai chiar atita cît îi cere slujba, încolo îndată pleacă napoi spre Viena! Așa a făcut acum doi ani, tot din privilegiul Delegațiunilor. A venit dimineață, nainte de amiaz a stat la locul seu oficios, și după prînz la 1 oară a și plecat napoi spre Viena!, — spre marea mirare și opăreală a patrioșilor din Pesta. Nu vrea să vină în prea multă atingere cu acești domni politici.

Așa s'a înfimplat și de data asta. Mercuri dimineața a sosit și după prînz la 1 a plecat îndată. N'a lăsat să i se facă nici o primire, nici o paradă.

Foile maghiare să țingue rău pentru această răceală a viitorul Impărat și Rege față de conducătorii vieții politice ungurești și să tem că-ce va fi cînd El va fi Stăpin?

Infrățire latină.

Pe lingă vizitele Francezilor în România, vine ca o întregire a apropierii popoarelor latine între sine, vizita pe care a făcut-o săptămîna trecută Moștenitorul de Tron al Spaniei la București.

Anul trecut Principesa Maria a României, a făcut o vizită la Curtea regală spaniolă, și acum Curtea a întors vizita, trimișind pe Principele de coroană Don Alfonso de Orleans și soșia sa Principesa Beatrice, însoșiți de adjutantul Principei locot. Mareno Abella, de generalul Lawe, cu fiica sa, ca dșoară de onoare a Principesei, colonelul Mouerela Rodrig, comandorul Lopez, căpitanul Slave și locotenentii Sanchez de Foca și Abella. Cu o cale trimișii Regelui Spaniei au adus și numirea Regelui Carol de proprietar-comandant al unui regiment spaniol de geniu.

Ei au fost primiți la gară de M. Sa Regele, Principesa Maria cu Mărioara, Ministri României și generali și multă lume înaltă, — gara fiind frumos împodobită cu steaguri române și spaniole. O companie de onoare, cu drapel, ieșise a le da onorul.

Ei au fost conduși și găzduși la Palatul regal. A doua zi după sosire, trimiși Spaniei au predat în chip sărbătorec M. S. Regelui Carol uniforma de Colonel spaniol al Regimentului 2 de geniu, al cărui Comandant proprietar a fost numit.

Dîndu-se un prînz de gală la Palat în onoarea înalților oaspeți, Regele Carol închinînd pentru ei a zis printre altele:

„Gingașa luare aminte a M. S. Regelui Alfons de a-mi trimite prin Alteța Voastră o chemare militară, mă bucură mult. În această luare aminte, văd nu numai o dovadă de prelinie, ce unește țările noastre, dar și o scumpă legătură între armatele noastre, pe care numirea mea de proprietar al Regimentului II spaniol de geniu, le va strînge și mai mult...“

M. S. Regele își amintește cu plăcere de vizita ce a făcut mai demult la Curtea Spaniei și laudă armata spaniolă care a dat și de curînd dovezi de vitejie mare în războiul din Maroco. Închină pentru Regele Spaniei și Principii de față.

Moștenitorul de Tron spaniol, Alfonso, a răspuns spunînd printre altele:

„Cuvintele Regelui celui înțelept în timp de pace și viteaz în timp de războiu, vor mișca adînc armata și poporul spaniol. Iar Spania, unită cu România prin nedespărțite legături de sînge, va fi mindră de a arăta printre Capii regimentelor sale pe Maestatea Voastră, care a renouit pe malurile Dunării, după 18 veacuri, izbînda Unuia dintre cei mai glorioși fii ai sei (Traian!).

Închină pentru Regele, Regina, familia Regală și poporul român!

Pentru Fondul ziariștilor.

În 26 April a avut loc în Vințul de jos căsătoria religioasă a dlui Iosif Filip, vicenotar în Metesiu, cu dșoara Rafila Goșia, fiica fruntașului Ioan Goșia din Vinț. O-

est prilegiu sărbătoresc, s'a jucat jocul miresei în scop cultural, și anume pentru Fondul ziaristilor români dela noi, — au dăruit:

Dr. Ioan Băltariu, avocat ca 5 cor., Iosif Filip mire, 3 cor., Iulian Marcu, preot Dumitra, 3 cor., Cismașiu, notar, Meteșiu, 5 cor., Lupea, funcționar de bancă, Vinț, Victor Stanca, preot, Vurpăr, 1 cor., Ioan Grigorescu, învăț., Dumitra, Iulian Vulcu, mare arindaș, Vinț, Vasile Hila, econom' Caltvaser, Dumitru Filip, econ. 2 cor., Igor Dat. econom, Vinț, 1 cor., Șimon Ivașcu, Meteșiu, 2 cor., George Șoiu, econom, Vinț, 1 cor., Iacob Cibucan, 2 cor., Avram Pienariu, 1 cor., Ioan V. Dregiciu, econom Vinț, Bardocz Lajos, croitor, 4 cor., Zsosan, econom, Vinț, 2 cor., Șteiu Șara, ec. Vinț, 1 cor., Efrem Șoia, Dumitra, 1 cor., Ioan G. Șara, Vinț, 1 cor., Iacob Danciu, cassar de bancă, 5 cor., Ștefan Danciu, ec. Vinț, 2 cor.

De tot: 55 cor.

Această sumă s'a trimis la „Ardeleana” institut de credit și economii Orăștie.

Făcînd amintire de nobilul fapt, așezăm totodată în numele ziaristilor, mulțumite călduroase cinstițiilor nuntași miri, cari au întîmpinat așa de frumos propunerea de a face daruri în folosul numitului Fond.

In hulita Românie ..

Cetim în ziarul „Magyarország” dela 22 April.

„Noua bibliotecă Ungurească București. Ni se scrie din București, că „Societatea de Ajutor și cultură Maghiară” de acolo, a dat acum de Paști, foloșinței de obște noua sa Bibliotecă (adunare de cărți, așezate în dulapuri în rînduială).

„Din acest prilegiu Societatea a ținut adunare generală sărbătorească pe care a condus-o președintele de onoare a ei, Dr. Szécs Géza, profesor dela gimnaziul din Lugoj.

Membri Societății, cari și până aci au spriginit ori-ce mișcare și lucrare patriotică (ungurească, dar nu din patria în care trăesc, din România!), vor începe în curînd a aduna bani pentru Monumentul lui Rákoczy (mare erou ungar de pe vremuri).“

Am ruga pe domnii dela „Magyarország” să facă întrebare la frații lor din București:

Cerutuși-au ei îngăduința dela poliția din București pentru a-și putea ținea adunarea asta generală sărbătorească, prezidată de un cetățean strein, de un profesor ungar din Lugoj? Li se va răspunde: *Bal!* Că aici în București e libertate adevărată, poți ținea sfat cînd vrei, cu cine vrei, nu te sîcîe poliția, nici te împunge cu ochii sălbateci și cu penele sale de cocș gendarmul!..

Dar pentru a aduna bani pe esama unui monument strein, cerutu-vi-ați voce? Vor răspunde: *Bal!* Că aici pentru așa ceva nu este opreliște!

Numai la noi în Ungaria, cînd am adunat și noi vre-o 4000 florin, acum 17—18 ani, pentru a face o cruce la mormîntul eroului nostru Avram Iancu, cel așa de scump sufletelor noastre, ca Rákoczy sufletelor maghiare, — s'a putut întîmpla să ne bage în temniță și să ne confişce (să ne iee cu puterea) bănuții adunați!

În hulita Românie, uite, fac Ungurii ce vreau. Iși deschid Biblioteca mare, țin adunări sub președinția unui profesor strein, și nu-l ia nimenea de gît să-l dea afară peste graniță, ca pe un „agitator”, cum ar păți la noi un oaspe din Româniade ar cuteza să iee parte la o adunare a noastră!..

Familia regală română

În plimbarea sa pe Dunăre, salutată de trimișii alor trei Domnitori.

În întîile zile ale lui Maiu, M. Sa Regele Carol, făcînd o plimbare pe Dunăre cu vaporul Regal numit „Stefan-cel-Mare”, — va fi salutată la Vîreiorova de o deputațiune trimisă anume de M. Sa Împăratul Rege Francisc Iosif I., — apoi de o deputație trimisă de Regele Petru al Sîrbiei, — iar la gurile Dunării, la Reni, va fi salutată de o deputațiune trimisă de Țarul Rusiei, — toți arătîndu-și buna prețuire, stima și dragostea pentru Familia regală română și prin asta prețul mare ce-l pun pe Țara ei, pe România.

Din străinătate.

Inarmările Rusiei.

La începutul lunii acesteia Duma (dieta) Rusiei a luat în desbatere în ședințe închise (tănuite, oprite pentru publicul mare, pufînd adecă lua parte numai deputații, nu și ori-cine ca ascultători) 8 planuri de lege secrete (tănuite), privind înarmările Rusiei. Așa totuși s'a strecurat în afară, că cele 8 legi, primite de Dumă, au cerut și au primit un spor de cheltueli pe sama armatei peste cheltuelile obicnuite, de 430 milioane de odată, și apoi încă an de an spor de cite 140 milioane ruble (1 rublă e 2 cor. 50 fil.), — tot pentru înarmări! Acele legi urcă și statul regulat al oastei, cu 400.000 de oameni, peste ce era pîn'acum!

Pragătiri militare îngrozitor de mari!

Sforțările Germaniei

Germania, pentru a-și spori și inzeștra și ea armata cît mai mult, face socoteli ce fel de dări să mai pună pe cetățeni, în scopul armatei? Au chibzuit o dare nouă și, după socotelile făcute, pe temeiul dării celei nouă, numai de pe orașul Berlin, au să scoată un spor de dare pentru armată, de 200 milioane Marce!

Grozav! Până cînd vor mai putea purta cetățenii atîta îngreunare ce li-se face, în toate statele, pentru înarmare? — Și asta tot numai pentru că se află încă atîtea popoare asuprite în ființa lor națională, a căror plingeri trezesc durere în inimile statelor vecine cele de un neam cu ele, cari se pregătesc a-și zmulge într'o zi frații din robie.

Francezii vor să-și zmulgă pe frații lor din Alsația-Lorena, sub jug german, Rusia pe frații sei de sub stăpînire austro ungară, și altele. Pe cînd dacă aceste nedreptățiri naționale ar înceta, — primejdiile acestor războaie ar fi înlăturate ca luate cu mîna!, — și sarcinile de pe spatetele popoarelor, ar cădea și el pe jumătate.

Războiul

între Statele-Unite și Mexico.

Statele Unite ale Americii de Nord, puternice pe mare, nu sunt puternice și pe uscat. Așa că Mexico, deși mult mai mic, nu s'a speriat de atacul Americanilor, ci a primit mînușa cu bărbăție și cu liniște și încredere, că va bate pe atacătorii sei, ori-cit de îndrăzneți și cu capu'n mîna sunt ei! Ba au început să calce și ei hotare americane, trecînd pe pămîntul acelora, — dacă Americanii au călcat pămînt mexican la Veracruz!

Asta se pare a fi băgat un cui în capul Americanilor, — căci mai nou, poate cu știrea lor, s'au ridicat Statele din Sudul Americii: Bazilia, Argentina și Cille, îmbiindu-se de mijlocitoare de pace, pînă nici nu s'a început războiul de așa!

Wilson, președintele Statelor Unite, s'a grăbit a declara, că el primește cu mare bucurie mijlocirea păcii, că el și așa numai repararea onoarei vătămăte a statului seu o vrea, dar alte gînduri rele nu poartă vecinului Mexico. Numai să primească mijlocirea și Huerta, președintelui Mexicului. Wilson primește mijlocirea cu atît mai virtos, că în America se ridică tot mai multe voci, cari osîndesc politica și pășirea asta pripită și sumeața față de Mexic, și după ce a simțit că acum și răsculații mexicani se dau pe partea guvernului lor în contra Americii!

Huerta nu s'a grăbit a primi îndată îmbiemîntul mijlocirii, par'că nici nu se bucura așa de tare de asta. Abia după zile de gîndire și sfătuire s'a înduplecat și a primit și el.

Acum focul războiului stă cam pe loc, pînă vîd ce iese din mijlocirea de pace.

Mulți cred că asta e numai în folosul lui Huerta (președintele Mexicului), care cîștigă timp să se înarmeze cît mai bine.

— De pe cîmpul de luptă, s'au pușine. Iată unele:

— O trupă de Mexicani, a năvălit în statul Arizona al Statelor Unite, prădînd și pușcînd asupra cetățenilor americani aflători spre hotare.

— Roosevelt, fostul președinte al Americii, a făcut cunoscut președintelui de acum Wilson, că dacă războiul se încinge și nu se poate opăci, — și el, Roosevelt, se pune în capul unei brigade de călăreși, și vrea să iee parte la războiul!

— Din Veracruz se vestește, că trenurile ce vin din lăuntru Mexicului, aduc mulțime de Americani, cari fug spre țărîm mării ce să plece la America, ne-mai simțîndu-se în siguranță prin orașele Mexicane.

— Corabia „Upiranga”, care ducea arme și muniții dela o fabrică germană, din Hamburg, pentru Mexico, — a primit pe mare poruncă să se întoarcă napoila Hamburg cu armele și cu gloanțele, — căci după începerea războiului nu e tertat a mai trimite arme unui stat în războiu, că se ia că îl ajuși și întorci pe celalalt contra ta.

Din Munții-Apuseni.

La poala Detunatei e așezată comuna Bucium-Izbita, a cărei tinerime s'a apucat de fapte de laudă.

De un an încoace mai ales, ei își fac drept chemare predarea de piese populare la zile potrivite. Reprezentația din urmă „O ședință comunală” a reușit minunat.

Ceea-ce apoi în părțile acestea trecea de o năzuință zadarnică, la noi s'a intrupat:

De sărbători am rămas încîntați de jocurile Călușerilor, executate de feciorii noștri, conduși de vîtaful Pamfil Prada. Roadele stăruințelor dascălului Ioan Micu se vîd deci într'atîta, că azi tinerii își au vîtaf din sinul lor.

Mare bucurie ne-au făcut la Sf. Paști și cu cîntările bisericesti, cîntate în cor bărbătesc, tot sub conducerea vîtafului.

Ceea-ce ne îndreptățește a aștepta încă multe lucruri bune dela tinerii aceștia, este faptul, că au înființat, la îndemnul unora dintre ei și al învățătorului, o reuniune cu o țintă laudabilă: vor îngriji, — sub aripel Reuniunii, — de școală și biserică, de îmbrăcarea copiilor săraci, înființarea unei biblioteci, etc. Și ce e mai mult, precum am înțeles din prelegerea populară a studentului Nicodim Cristea, vor lucra din toate puterile pentru încetățenirea și la noi a tovarășilor Raiffeiseniene și înființarea de alte societăți, chemate a îmbunătăți starea economică și culturală a țărînimii de pe aici.

Toată lumea bună le dorește izbîndă deplină unor astfel de tineri, cari pe lîngă că au la suflet binele sătenilor, fac începutul stringerii rîndurilor celor dornice de lumină și sănătate...

Un privitor.

Artiști în blăstămăjie!

Impărțirea cercurilor de alegere din comitatul Hunedoarei, în cercuri de votare, făcută în chip neîntrecut de blăstămat, — așa ca să poată bate pe Români chiar în toate cercurile! —

Deregătorii noștri se dovedesc adevărați *artiști* (măestri neîntrecuți!) în blăstămățiile politice!

— Tot pe urmele vechi! —

Acei cari au legat cea mai mică nădejde de făgăduelile lui Tisza privitor la viitoarele cercuri de alegere, — pot avea în hotărârile congregației comitatului Hunedoarei dela 25 April, dovadă viuă despre temeiul de nisip pe care și-au zidit credința lor!

A spus Tisza, că după noua împărțire a cercurilor, Români vor avea majorități (numărul mai mare de voturi) în 27—28 cercuri, — mai multe n'a putut scoate cu majoritate românească pe lângă toată „bunăvoința“.

„Bine, își ziceau săracii Români, deprinși a fi turtiți până la — 5 deputați, în loc de 50—60 cîți s'ar cădea să aibă, — e un păgîn Tisza, că ne reduce la numai atît, — dar cel puțin în acele 28 cercuri vom fi domni deplin, nici contracandidați nu ne va mai pune, o să fie cu totul ale noastre. E puțin, dar e mai mult decît am avut vreodată!..“

Tare s'au înșelat cei ce așa au crezut și au nădărdit întru Tisza!

Aș! Nici poveste! Și cercurile cu majoritate covârșitoare românească, ei așa le-au pocit prin subîmpărțirile ce le face comitatul la croirea cercurilor de votare, — încît să-i fie cu puțință volniciei puterii, a te bate și în acelea!

Tip: Comitatul Hunedoarei. În acest comitat, cu 92% locuitori români, s'a scăzut numărul deputaților dela 6 la 5., din acești 5, s'au tras cercurile așa, ca 3 să fie asigurate Ungurilor, iar 2 se părea că vor fi lăsate cu totul Românilor.

Dar nici acestea nu vor să le lase! S'ar fi văzut aceasta acum în 25 April în congregația comitatului, cînd s'au statorit cercurile de votare. Această statorire e așa făcută, ca volnicia stăpînirii, să poată lua lupta contra noastră chiar și în acele cercuri!

Cele două cercuri ar fi: al Hunedoarei și al Iliei (cu fostul Zarand.) Și iaca ce subcercuri de votare, a statorit luminata Congregație:

Cercul deputătesc al Hunedoarei, care cuprinde ținutul din jurul orașelor Hațeg, Hunedoara și Orăștie, e subîmpărțit în următoarele cercuri de votare:

Cercul de votare Cugir, unde trebuie să meargă alegătorii din marile comune române: Balomir, Șibot, Binjinți, Romos, Vaidei, Romoșel și Vinerea!

Legea spune apriat, că locul de votare să fie pus în o comună ce

cade cam la mijlocul cercului de votare, ca să fie tuturor alegătorilor, la fel de ușor a merge până la locul de votare. Cugirul cade tocmai la o margine, încă la o margine bine depărtată, a cercului seu de votare. Totuși nu a fost ales de pildă Șibotul, unde era ușor tuturor satelor a merge, ori macar Vinerea, — ci a fost ales Cugirul, cel mai depărtat punct al cercului, pentru toți.

De ce? Pentru că în Cugir e fabrica de fer, cu lucrători mulți, pe care îi duce strună să voteze pentru omul puterii, — și așa, dacă ziua de votare va fi o zi de lucru, apoi să nu cumva să sufere fabrica prin mergerea lucrătorilor la locul de votare cutare, nici omul lor să nu aibă cheltuială cu cărășirea lor, ci lor să le fie urna (cupa de votare) așazicînd aci sub nas, fug și votează și își văd de lucru mai departe, — iar ziua cea scumpă de lucru să o peardă Români din celelalte 7 comune fruntașe românești, și cheltuiala cu cărășirea acestor alegători, aibă o candidatului lor român!

În felul acesta: Voturile fabricii din Cugir sunt asigurate până într'unul candidatului puterii, căci nu va lipsi nici unul dela vot, — dar Români, dacă unii alții nu și-or putea lăsa cutare lucru grabnic, — apoi ei lipsească numai cu Dzeu, că omul puterii numai bucura-se-va de asta!

Alt cerc de votare e al Jeledinței. Aci să se ducă comunele fruntașe române Căstău, Berii, Pricaz, Turdaș, Tămășesele, și altele de pe Valea Bertului.

Și iar e locul ales în chip nefiresc. Dar așa cerea inima unguerească a celor dela varmeghie: Jeledințul e sat unguresc, singurul în tot ținutul. Haid dar ca alegătorilor Unguri de acolo să li se facă toate ușurările cu puțință, ca și celor din Cugir, — iar Românilor greutățile de lipsă! Și, cu o cale, crișmarii unguri și jidovi din Jeledinți să aibă cîștigul zilei!

Tot cu asemenea rafinării și viclenie blăstămată au fost alese ca centre de votare încă Chelarul, Rușii, Petrila, unde sunt ceva fabrici de stat ori muncitori mulți afirnători de întreprinderi de stat! Apoi orașele Hunedoara și Hațeg, sunt și ele centre de votare, pentru notariatele din jurul, — deși în același timp acolo mai lucrează o comisie de votare, pentru același deputat: cea a orașului însuși, care își trimite voturile la Orăștie și aleg cu Orăștia un deputat orășenesc.

Încă ceva: În toate celelalte locuri, cercul deputătesc stă din solgăbirăitate întregi. Nicăiri nu se face ca comunele unei preturi să fie împărțite unele la un deputat, altele la altul, ci *întreagă pretura*, cu toate satele ei, votează la un deputat.

Numai la cercul Hunedoarei s'a făcut abatere: De teama că aci s'ar prea puțin lucrători și oameni afir-

nători de stat, deși pretura Petroșenilor își are cercul în centul seu, în Petroșeni, — *Petrila* care e abia la 7—8 kilometri de Petroșeni, e dată Hunedoarei, pentru că aci s'ar lucrători mulți, cari cu voturile lor să tulbure apele prea curate românești din cercul Hunedoarei! Iar la Petroșeni vie și voteze Români din Bucova și Boufari, și din celelalte părți îndepărtate pe 30—40 kilometri de Petroșeni, ale preturei Puiului!

Cu alte cuvinte: Domni dela comitat s'au dovedit într'adevăr *artiști* (măestri neîntrecuți) în blăstămăția politică de a împărți cercurile așa, ca să poată face cît mai grea și nesuferită luptă popoului românesc în comitat!

Tot cam așa e și cu cercul Iliei, cel ce ajunge cu hotarul până mai la Hătmajiu, în Ungaria! Acest cerc își are sub-cercurile de votare în Brad, Băița, Cristior, Baia de Criș, Ilia, Vața însași și Vața Jurul.

Cercul de alegere Petroșeni votează la: Grădiște, Petroșeni, Vulcan, Lupeni, Pui și Sălașul de sus.

Cercul de deput. Deva votează în Deva, Piski, Șoimușul-Murășan și Geoajiu de jos.

Iar orașele Orăștia, Hunedoara și Hațegul, sunt scoase din „marea de sate Valahe“ și puse ca alegătoare de sine, domnești, ele împreună.

Cel ce a mai crezut în gîndurile cît de cît curate ale lui Tisza, mai poate crede și de aci încolo, dacă i-a pus Dzeu orbul găinii gros de tot pe ochi!

România la Paris.

Revista „Flacăra“ din București aduce în numărul seu mai nou următoarea notiță, pe care o dăm, ca întregire a știrilor ce le aduceam în numărul trecut al „Libertății“ despre „Francezii pentru Români“. Iacă ce scrie „Flacăra“:

O mișcare de înfrățire ce crește într'una, să îndeplinește în timpul de față dinspre Franța spre noi (Români). Lăsînd la o parte îndemnul politic, avem destule cuvinte să fim cu deosebire încîntați de această apropiere, — cu condiția să pătrundă la noi adevărata literatură galică.

Conferențiarilor francezi sunt foarte bine primiți la noi (în România). Dar nici la Paris nu să dă, pe cît se pare, mai puțină luare aminte conferențelor despre noi.

Compatriotul nostru, dl G. G. Vrăbiescu, a ținut două conferințe, una la »Universitatea populară« și alta în marea sală Caffé Voltaire, pentru a lumina lumea franceză asupra încordării iscate (anul trecut) între Români și Bulgari și a legăturilor dintre Români și Stribi.

Conferențele acestea, foarte interesante, s'au tras acum în bro-

șură (carte deosebită). Francez Locourt-Gayet, care a vorbit la București, a ținut acum la Paris conferință, arătînd prin ea toată dragostea și stima Francei pentru Țara Românească.

Așadar începutul de a se vorbi și la Paris despre Români și roșilor mare în Răsărit, — e făcut!

Correspondență.

Veste bună din Cugir.

Sub impresiunea proaspetă a marelui sări petrecută a doua zi de Paști, cu ocaziunea producțiunii teatrale aranjată de tinerimea română din Cugir, în salele birtului comunal, vin a Vă face următorul raport:

S'a predat: „Tinerețe nebună“, „Bărbatul cu muerea“ și „Nunta țiganului“. Cumcă toate 3 piesele a fost potrivite gustului poporului dovedește împrejurarea, că deși în aceeași sară a fost 3 petreceri în comună, totuși marea sală a birtului comunal a fost foarte plină, și în salele dealături de abia puteai străbate de mulțimea publicului, dornic de a nu scăpa nimic din vedere.

În piesa: „Tinerețe nebună“ în rolul de călător, a avut mult succes tînărul George Băluțiu. Tot așa de bine a jucat Ioan Muntean ca bărbatul înșelat. — Aici trebuie să constat că în original a această rolă a fost să o joace George Micu, care prin deșteptăciunea sa e sufletul tinerimei, însă, durere, e boală repentină l'a împedecat de nobilul său propus. Joc frumos arătar Maria Oltean și Paraschiva Suciucă ca neveste tinere, iar Andrei Stroia și Dragomir Crăciun, ca iubitori biții lor.

În a 2-a piesă Ioan Muntean și Ana Cărpinișan, a produs și ris și duioșie, sbicinînd obiceiul unor părinți cari lăcomesc la avere, fără a avea simț pentru fericirea copiilor lor, cari însurați fără plăcere își trăiesc viața fără bucurii, până la moarte.

După acestea a urmat hazul serei: „Nunta țiganului“. Romul Crăciun ca notar și mai ales George Cirlea, ca țigan, unul serios celalalt hazliu, au fost foarte bine, tot așa Mărinca Tăban. Mult ris a produs în rolurile lor și Joan Micu. Romul Micu și puradeii de pe lângă ei. Tuturor ne va rămînea spre plăcută amintire seara aceasta, ca un cîntec dulce al vieții ce înseninează inimii și ridică suflete.

Cum de toată lauda a fost jocul pieselor, tot așa de frumos a fost jucat apoi „Călușorul“.

Atît moral cît și material, sfîrșitul acestei sări a fost peste așteptare mulțumitor.

Strălucită mîngăere a avut conducătorul producției, cărui după străduințele sale, în zilele luminate ale Paștilor i-să dă prilejul a procura poporului o desfătare cinstită și edificatoare!

Tinerii diletanți au izbutit prin asta a pune baze la „Fondul tinerimei pentru infrumșetarea bisericeii gr.-cat. din Cugir! Laudă părinților trupești și sufletești, cari au așa prunci înțelegători de lumina minții! Înainte pe calea apucată!

Raportor!

Producția din Alba-Iulia

Alba-Iulia 20 April 1914.

Onorata Redacțiune.

Clife înălțătoare de inimi ne-au procurat distincții diletanți din Alba-Iulia, prin petrecerea aranjată de „Reuniunea de cetire și cîntări a economilor și meseriașilor din Alba-Iulia“, Luni în 20 April n. 1914. S'a predat frumoasa piesă teatrală a Dnei Constanța Hodoș, „Aur!“, dramă în patru acte. Piesa a fost jucată cu măiestrie rară chiar cu frumoasă artă.

Aceasta trupă înjghebată în 1912 de dl Ioanichie Mărginean, de prezent secretarul Reuniunii, a dat până acum în favorul Reuniunii patru petreceri foarte bine reușite. Ea a fost și acum la culmea chemării.

Dintre dșoare în deosebi, s'a produs foarte bine dșoara Aurelia Pleșia, în rolul „Anei“ jucînd firească și mișcător, încît în unele scene, a stors lacrimi din ochii publicului. Și-a predat foarte bine rolul și dra Mărioara Grecu, ca „Dna Cozma“. Indestulitor s'au produs și dșoarele Valeria Socaci și Fiuța Vaida, în rolurile lor.

Dintre domni s'a distins dl George Drîmbăreanu ca „Ion Bisorca“, dl Augustin Pleșia ca „Nistor“, dl Ioniția Dușa ca „Petru“ și dl Sabin Mărginean ca „Căpitanul hoților“.

Destul de bine și ceilalți: dnii Iancu Perian, Cornel Drîmbăreanu, Trifan Ienesel și Ioan Groza, în rolurile lor.

Ca diletanți, ei au indestulit publicul ascultător pe deplin.

Instruarea diletanților sa făcut prin dna Amalia Dr. Pop, soția dlui avocat Dr. Ioan Pop din Alba-Iulia, prin părintele Florian Rusanu și secretarul Reuniunii dl. Ioanichie Mărgineanu, cari au luat parte regulat la probe ostenind în chip laudabil pentru buna reușită a producției, — ceea-ce s'a și împlinit așa de frumos.

Sala a fost tixită de lume din loc și jur și sfîrșitul material încă a fost de toată lauda. S'a băgat de samă cu părere de rău lipsa unor fruntași din loc, mai ales a generației mai tinere. Advocații mai tineri așezați de curînd în oraș, vre-o 5 la număr, au lipsit cu toții, deși s'ar aștepta cu drept se iee parte. Se poate că unii și-or fi plătit taxele de intrare, dar era cu mult mai frumos să-i fi văzut în mijlocul nostru. Credemecă pe viitor vor fi.

Un participant.

Concertul corului bisericesc gr.-cat. Bistrița.

April 1914.

A doua zi de Paști a fost o serbătoare dublă pentru poporul nostru din Bistrița. Căci poporul a pregătît un frumos concert, reușit din toate punctele de vedere.

Și cărturarii, dar îndeosebi poporul a alergat cu mic cu mare la concertul corului bisericesc, dovedind dragoste înțelegătoare pentru ale noastre. — Sala plină, și își creștea sufletul cînd vedeai pitoreștile costume înfrățite cu surtururile mohorîte ale domnilor.

Concertul s'a început cu corul bisericesc al economilor noștri, condus cu zel, și pricepere de harnicul seu dirigent Gavril Bochiș. Frumoasele coriste și zveltii coriști purtau mîndrul costum bistrițean. Lăudăm pornirea dirigentului de-a curăți portul național de toate mătășurile, catifelele și alte fadulii fără gust, cari ni-l'au stricat. Corul a cîntat frumos, cu căldura tinereții „Coasa“ de Vidu, „Morariul“ de Kiriac, „La fîntînă“ de Bena și un „Marș“ de Porumbescu. Vocile bune și frumoase ale fetelor se închiegau armonios cu vocile viguroase ale bărbaților, executînd frumos toate cîntecele. Păstreze coriștii totdeauna țînuta și zelul lor dela acest concert, și va putea ajunge la rezultate frumoase.

A urmat apoi piesa populară „Arma dracului“ de Sh. A. Bogdan, scrisă în stil popular, cu tendință moralizătoare, arătîndu-ne un colț din viața satelor noastre. Piesa a fost jucată bine, diletanții s'au întrecut unul pe altul, publicul le-a făcut ovății îndeosebi învățătorului Bogdan, chemîndu-l la rampă. Cîntecele din piesă precum și jocurile au plăcut foarte mult fiind executate cu căldură și viață. Au plăcut și aci mult costumele femeiești atît de frumoase și originale străvechi bistrițene, pe-cari am dori să le vedem reinviolate în locul multelor peștrițături cari le-am înlocuit. Concertul s'a terminat cu „Călușerul“ și „Bătuta“ jucate de voiniceri chipeși și îndemnatici, apoi cu joc.

Concertul așa de bine reușit ne-a dat dovadă că, pe lîngă un popor bun, avem un cor popular cu membrii valoroși și numeroși iar în persoana învățătorului Bochiș un bărbat serios cu dor de muncă și priceput în ale cîntărei. Le dorim statornicie și zel în viitor, să putem însemna încă multe astfel de izbînde.

Cronicar.

Cu tact și bunătate

se poartă România față cu noii sei cetățeni.

— Din Dobrovia nouă. —

Stăpînirea română, luînd în mână organizarea (rînduirea) deregătorilor prin comunele și orașele noului hotar luat dela Bulgaria, — după ce sfatul Țării a votat le-

gea de rînduire a Dobrogiei, — a început așezarea conducerilor prin orașe și comune. Pîn' aci ele au stat sub conducerea cite unui comisar, trimis, al guvernului. Acum guvernul numește comisii de cetățeni din oraș sau din comună, cari să conducă treburile și deregătorile.

În orașul Silistra a fost așezarea comisiei interimare (până la alegerile statornice) prin prefectul (fișpanul) Cămărășescu, la 16 April. Și trimisul stăpînirii a așezat în comisie, ca președinte pe dl Aristotel Călinescu, comerciant în Silistra și îndată după el, ca vicepreședinte, pe fostul primar al orașului sub Bulgari, Petre Cristeff, iar membri ai comisiei pe Babadgearoff fost deputat Bulgar Melidon și pe Ali Ibrahim turc.

Ce vedem din asta? Că România, de și a cuprins cu arma în mână noul hotar, totuși, la rînduirea vieții în comunele și orașele luate, departe de a-și arăta puterea atotstăpînitoare, — se poartă cu foarte cuminte bunătate față de noii sei cetățeni. Și până să le dea privilegiu a și alege sfatul conducător al orașului, în comisia ce o numește la conducerea vremelnică, — pune numai președinte pe un Român, care să poată primi și să înțeleagă scrisorile ce i-or veni, încolo pune pe fostul primar tot la loc de frunte, lîngă președinte îndată, apoi pe fostul deputat al orașului, aceștia din partea Bulgarilor, apoi pe un Turc din partea Turcilor.

Apoi dl prefect a spus aci în fața tuturor, mulțumitele sale și ale guvernului, cătră membri fostei reprezentanțe, cari erau de față, recunoscînd că au condus cu inimă bună treburile orașului lor, și le cere spriginul binevoitor și în viitor.

A luat cuvînt Codgeabașeff, fost sfetnic orășenesc în conducerea de sub Bulgari, și, foarte mișcat, aproape lăcrămînd, mulțumește prefectului român pentru cuvintele drepte ce a avut de zis despre foștii reprezentanți și îl asigură că și în viitor conducerea orașului va avea tot sprijinul lor.

Așa cu bunătate se poartă stăpînirea română față de noii cetățeni, încît aceia nu au nici cel mai mic cuvînt de nemulțumire. Din potrivă. Nădăjduesc o mult mai mare și mai repede înflorire a orașelor și satelor lor sub stăpînirea română, care a și luat în mână regularea drumurilor, tragerea de căi ferate de care țara lor era cu totul lipsită.

Peste tot s'au pornit lucrări cari să ajute înflorirea Dobrogiei noi și fericirea cetățenilor ei!

Pe la noi, în Ardeal, oare cine-și bate așa capul cu fericirea poporului român, celui covîrșitor mai numărös în țară?

NOUȚĂȚI

Boala Impăratului și Regelui nostru Fr. Iosif, I. după știrile mai noue de Mercuri și de azi, Joi, ar fi dînd semne că se întoarce spre bine. Bolnavul Domnitor are somn mai bun și tusa i-s'a mai ușurat.

Dl Dr. Ioan Jantea, f. candidat de avocat în Orăștie, a trecut cu succes *cenșura de avocat* înaintea tablei dela Tîrgul Murășului în 18 April. Felicităm pe noul avocat!

Seminar românesc gr.-cat. în Oradea Mare. „Keleti Ertesitő“ din Pesta ține a ști, că P. S. Sa Episcopul gr.-cat. Dr. Radu al Oradei-mari, pentru a ușura soarta clericilor români gr.-cat., siliți azi a crește, cîți nu au loc în Blaj, prin cele seminarii popistașe ungurești din Țară, — ar fi pregătît deja lucrurile pentru a zidi un seminar nou pentru clerici gr.-cat. români, în Oradea Mare. Ci-că în vară, prin Iulie, ar fi a i-se pune deja piatra fundamentală

Ar fi foarte de dorit ca știrea lui K. E. să se adeverească în-tocmai.

În loc de anunțuri de logodnă. Dșoara Enea Medean și dl Vichi Bena, Sebeșul-Săseșc, în loc de anunț de logodnă, au trimis pentru „Fondul ziaristilor români din Ungaria“ — 20 coroane! Le urăm noroc și fericire mare!

Cununie. Dl Dr. Arseniu Micu, avocat, Orșova, și dșoara Lucreția Millea din Fofeldea, vestesc serbarea cununiei lor, ce se va ținea Duminecă, în 3 Maiu n. în biserica gr.-ort. din Fofeldea. Toată fericirea!

Orele oficioase la „Ardeleana“, banca din Orăștie, în lunile de vară, începînd cu 1 Maiu, se țîn înainte de amiază dela 1/8 până la 1/1 din zi. — După amiază în lunile de vară e deschisă banca numai Vinerea și Sîmbăta.

Din Bucurdea vinoasă ni se scrie, că în ăștan la Paști, a doua zi, a avut loc acolo a doua petrecere împreună cu Concert și teatru, dată de o samă de oameni și de harnicul tineret, în folosul școlii. Școala e lipsită de unele recuzite cu totul trebuincioase, dela a căror procurare guvernul a făcut afirmător și darea ajutorului de stat pentru învățător, — și așa producțiile și petrecerile din vorbă (cea dinții la Bobotează, asta a doua zi de Paști) au avut un scop aievea laudabil.

Dl Chiril Borza a pus la îndemînă tineretului, afît sala pentru producții cit și scîndurile de lipsă la facerea binei, și alte trebuincioase, în amîndouă rîndurile, ajutînd prin asta mult reușita nobililor întreprinderi. Iar dl învățător Nichifor Borza a ostenit cu instruirea tineretului.

Producțiile au reușit în chip mulțumitor, — spre mîngăerea celor ce au ostenit și jertfit pentru ele, — dar ar fi reușit și mai bine,

CONCURS.

dacă un fruntaș al comunei, A. P., n'ar fi lucrat, pe față și prin agenți de-ai sei, contra petrecerilor, fiindcă lui nu i place de unii din cei ce le sprijineau din răspuseri.

Rău face dl A. P., dacă așa face. Lucrurile făcute cu scop frumos, trebuind spriginite chiar și atunci când arangeatorii lor nu ni s'la inimă. Dar să ne fie cauza, scopul, la inimă.

Mulțămited. Subscrisul preț gr. or. din Bobilna în numele comitetului și poporului credincios, îmi țin de datorință a aduce și pe aceasta cale cele mai sincere mulțămited on. Direcțiuni e institutului „Ardeleana” pentru ajutorul de 200 coroane dat în scopul edificării bisericii noastre din Bobilna, tractul Geoagiu. Bobilna, în 12/25 April 1914. Petru Lula, preot.

Moarte. Dr. Stefan Morariu, avocat, jurisconsultul institutului „Valra” din Cluj, membru în comitetul național, etc., după lungi și grele suferințe, a încetat din viață luni, în 27 Aprilie n., în etate de 47 ani. Odichnească în pace.

Legea nouă de alegeri

pe care acum e bine s'o cetească în întregul ei, fiecare cărturar român, ca se vadă ce drepturi dă ea și cui, — se află de vânzare la „Librăria Naț. S. Bornemisa din Orăștie” pentru 1 cor., exemplarul și 5 fil. de porto.

Cereți-o toți cîți doriți a fi în curat cu rînduelile ei.

Cel-ce vrea să știe cum se fac rugărilor pentru a cătăni numai 10 săptămîni, se cumpere dela „Librăria S. Bornemisa” din Orăștie (Szászváros) cartea „Noua lege militară”, care arată toate treburile cu cătănia, și cum să scapi de cătănie, dacă ai drept cit de cit. — Prețul 2 cor.

Ed.tura: Tipografia Nouă I. Moța.
Redactor resp.: Cornel Muntean.

VÎNZARE OCAZIONALĂ.

10 cărți bisericesti noi, compactate luxos și anume pentru expoziția locală din Orăștie, ținută anul trecut, toate în preț de 125 cor. și anume:

1 Evanghelie legată în catifea și frumos ornată.

1 Apostol, 1 Liturgier, 1 Molitvelnic, 2 Ciasloave, 1 Catavasier, 3 Acaftiste.

A se vedea și cere la:

Petru Ilieș, compactor.
Orăștie, Drumul-țării 30.

Mulțămited publică.

Ne ținem de plăcută datorință a aduce caldele noastre mulțămited următorilor stimați Domni, cari cu ocaziunea producțiunii teatrale ce am aranjat în salele birtului comunal a doua zi de Paști, prin suprasolviri ne-a ajutat să putem pune bazele „fondului tinerimei” pentru înfrumșetarea bisericeii gr-cat. din Cugir.

▲ suprasolvitu:

Domnii: Augustin Olar, 4 cor. Demian Bria, 2 c., Teodor Crișan, 2 c., Ioan Dregheciu, 2 c., Mihail Găzdac, 2 c., Ambrus Antal, 1 c. 20 fil. Ioan Micu, 1 c., Nicolae Brînză, 1 c., Nicolae Muntean, 1 c., Ioan Tesală, 1 c., Avram Oltean, 60 fil., Harmath Ioszeff, 40 fil., Dumitru Cîmpian, 10 fil.

Cugir, 25 April, 1914:

Comitetul aranjator
a produc. teatr. a tiner.
(1298) 1-2 rom. din Cugir.

Devenind postul vacant de vice-notar comunal, prin abzi-cere, în comuna Szelistye, pentru îndeplinirea lui prin alegere, escriu concurs și invit pe candidații de notar cvalificați conform cerințelor legii, de a-și înainta prin autoritatea lor competentă, cererile instruate cu dovezile de lipsă, la oficiul pretorial până în 16 Maiu a. c.

Szelistye, în 4 Aprilie 1914.

(1293) 1-3 Primpretorul cercual.

Podoabe de casă,

frumoase și ieftine.

Potrete colorate pe sticlă și așezate în cadre frumoase, după ori-ce fotografie bună sau clișeu.

Icoane lucrate pe sticlă în motive românești, cu sedef și imitațiuni de mărgăritare, pro-văzute cu cadre poleite, bron-zate ori aurite cu aur veritabil (Ducatem Gold) cea mai splen-didă podoabă pentru ori ce casă românească.

Tabernacle-Chivoturi, cruci ripide, iconostase în miniatură ca altare de casă cu prețuri foarte ieftine execută prompt și repede, ear comercianților le dă rabat corespunzător.

IOAN BACIU
artist-amator,

în Sajosolymos u. p. Nagysajó.
la 1. l. (1200) 3-12

Strămutare de local!

Pentru lucru bun garantezi

Subscrisul aduc la cunoștința on. public din Orăștie și jur, că cu ziua de 24 April n. mî-am strămutat lucrătoreea de pantofărie din strada Berăriei Nr. 8. (vis à-vis de judecătoria), în casele proprii din strada mare a Timarilor Nr. 21 b.

Cu ocaziunea strămutării lucrătoreei mele în casele proprii, de aci încolo volu putea face mușterilor mei o reducere oare-care de preț, atît la lucru nou, cît și la reparaturi; și îndu-mă și de-aci înainte, a-l mulțumi cu lucru bun și trainic, ca și până aci.

Rog și pe mai departe binevolorul sprigin al on. public din loc și jur, — și semnez

Ioan Vărmăgean,
măestru pantofar

(1279) 4-12

ORĂȘTIE, Str. mare a Timarilor 21b.

Lucru bun și trainic!

Prețuri reduse la lucru nou și reparaturi!

P. T.

Prima fabrică de cahale și și schamott din Barul-mare (comit. Hunedoarei), își recomandă onoratalui public fabricatele proprii, și anume:

sobe de cahală, cămine și mașini (spar-uri) de cahale, în toate mărimile și colorile, în stil antic sau modern. Pentru lucru bun și material rezistent focului, fabrica primește garanță deplină pe cinci ani!

Căptușire de păreți cu cahale, și vane de scaldă din plate veritabile de faiance, — precum și reparări de tot felul ce privesc această branșă, să primesc pe lingă prețuri moderate și executare repede.

Asigurăm pe toți de serviciu punctuos și solid și rugăm să fim onorați cu comande.

Cu toată stima:

Prima fabrică de cahale și schamotte
din Barul-mare (Nagybaár), (comit. Hunedoarei).

(1291) 3-10

„LIBRA”, tovărășie economică și de ajutorare în Crișcior—Kristyor.

CONVOCARE

Domnii membrii ai insoțirii „LIBRA” tovărășie economică și de ajutoare în Kristyor Crișcior să convoacă prin aceasta la a

III-a adunare generală ordinară,

care să va ținea la 17 Maiu 1914, la oarele 2 după amiazi în localul școlaei rom. gr. or. cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Constituirea adunării și alegerea alor doi verificatori a procesului verbal.
2. Constatarea membrilor prezenți și a sumarului cuotelor reprezentate.
3. Prezentarea încheierei conturilor pe al trielea an de gestiune, a raportului direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.
4. Darea absoluterului direcțiunii și comitetului de supraveghiere pe anul de gestiune expirat.
5. Alegerea membrilor în direcțiune pe un timp de 3 ani.
6. Alegerea comitetului de supraveghiere.
7. Alegerea membrilor în comitetul de cenzurare.
8. Propunerea direcțiunii pentru modificarea § 3 din statute.
9. Propunerea direcțiunii și decidera asupra împărțirii venitului curat al ciclului prim (I) care este sub licuidare.
10. Eventuale propuneri înaintate conform § 17 p. e. din statute.

Observare: Dacă adunarea nu se va putea ținea la terminul de mai sus, să convoacă pe 24 Maiu 1914 la 2 oare după amiazi, cînd se va ținea cu aceeași ordine de zi fără considerare la numărul membrilor prezenți și a cuotelor reprezentate.

Crișcior, la 4 April 1914.

(1327) 1-1

DIRECȚIUNEA.

MEGHIVÓ

„LIBRA” gazdasági és segélyző szövetkezet, kris-tyori bej. cég tagjai ezennel meghivatnak a

III-ik rendes közgyűlésre,

mely Kristyoron 1914 évi Május hó 17 én d. u. 2 órakor a gör. kel. román iskola helységében fog megtartatni köveikező:

N A P I R E N D D E L:

1. A közgyűlés alakulása és a jegyzőkönyv hi-telelésére való két bizalmi férfi megválasztása.
2. A jelenlévő tagok és a képviselt üzletrészek megállapítása.
3. A harmadik üzletévi zárszámadás, az igazga-tóság és a felügyelőbizottság jelentéseinek elöter-jesztése.
4. Az igazgatóságnek és a felügyelőbizottság-nak a letelt üzletévre való felelőség aloli felmentése.
5. Az igazgatósági tagoknak három évre leendő megválasztása.
6. A felügyelő bizottságnak egy évre leendő megválasztása.
7. A bíráló válaszmánynak egy évre leendő megválasztása.
8. Az igazgatóság javaslata az alapszabályok 3 § ának módcsitása tárgyában.
9. Az igazgatóság javaslata fölötti határozat hozatal a felszámolt első évfolyam tiszta nyereségének felosztása tárgyában.
10. Az alapszabályok 17 § a e pontjának meg-felelően bejelentett indítványok.

Jegyzet: Ha a közgyűlés a fentti időben meg-tartható nem lesz, ezennel f. évi Május hó 24-ére d. u. 2 órára hivatik össze, a mikor ugyanezzel a napi renddel tekintet nélkül a jelenlévő tagok és képviselt üzletrészek számára meg lesz tartva.

Kristyor, 1914 évi Április hó 4-én.

AZ IGAZGATÓSÁG

CONTUL BILANȚ cu 28 Martie 1914. — MERLEG-SZÁMLA 1914. évi március hó 28-án.
Activa. — Vagyon. Passiva. — Teher.

Cassa — Pénzkészlet	K 13.9546
Imprumuturi ciclul I. —	
Kölcsönök I. évf.	K 8256—
Imprumuturi ciclul II. —	
Kölcsönök II. évf.	K 689—
Imprumuturi ciclul III. —	
Kölcsönök III. évf.	K 2000— K 10.945—
Diversi debit. al ciclului I. —	
Külömböző adósok I. évf. K	9278
Diversi debit. al ciclului II. —	
Külömböző adósok II. évf. K	9696 K 18874
Depuneri proprii la alte institute —	
Saját betétek más intézetnél	K 7.61551
	K 20.14571

Plătiri săptămânale ciclul I. —	
Heti befizetése I. évf. K	13.29820
Plătiri săptămânale ciclul II. —	
Heti befizetése II. évf. . K	3.07760
Plătiri săptămânale ciclul III. —	
Heti befizetése III. évf. K	1.97920 K 18355—
Diversi creditori ciclul I. —	
Külömböző hitelezők I. évf. K	17967
Diversi creditori ciclul II. —	
Külömböző hitelezők II. évf. K	20—
Diversi creditori ciclul III. —	
Külömböző hitelezők III. évf. K	20— K 21967
Profit transpus din anul I. al ciclului I. — Az I. évf. I. évének áthozott nyereség K	22672
Profit transpus din anul II. al ciclului II. — Az I. évf. évének áthozott nyeresége K	40211
Profitul cicl. I. in anul curent — Az I. évf. folyó évi nyeresége K	40541 K 1.03424
Profit transpus din anul trecut cicl. II. — A II. évf. mult évi áthozott nyeresége K	8094
Profitul ciclului II. in anul curent — A II. évf. folyó évi nyeresége K	26710 K 34804
Profitul ciclului III. din anul curent — A III. évf. folyó évi nyeresége K	18876
	K 20.14571

Contul Perderi și Profit cu 28 Martie 1914. — Nyereség- és Veszteség-számla 1914. március 28-án.
Perderi. — Veszteség. Venite. — Nyereség.

Spese de fondare restante și de birou ciclul I. — Az I. évf. hátralékos alapítási és üzleti költségei K	13102
Spese de birou pentru ciclul II. — A II. évf. üzleti költségei K	30—
Spese de birou pentru ciclul III. — A III. évf. üzleti költségei K	30— K 19102
Profitul transpus din anul I. și II. ciclul I. — Az I. évf. I. és II. üzletévi áthozott nyeresége . K	62883
Profitul ciclului I. in anul curent Az I. évf. folyó évi nyeresége K	40541 K 1.03424
Profit transpus din anul trecut al cicl. II. — A II. évf. mult évi áthozott nyeresége K	8094
Profit din anul curent al cicl. II. A II. évf. folyó évi nyeresége K	26710 K 34804
Profitul din anul curent al ciclului III. — A III. évf. folyó évi nyeresége K	18876
	K 1.76206

Detrageri statutare din cotele membrilor eschiși din cicl. I. — Az I. évf. kizárt tagok üzletészeiből eszközölt alapszabály szerű levonások K	9278
Taxe de intirz. cicl. I., anul curent — Az I. évf. folyó évi mulaszt. illeté. K	9176
Taxe de intirz. cicl. II., anul curent — A II. évf. folyó évi mulaszt. illet. K	992
Taxe de intirz. cicl. III., a. curent — A III. évf. folyó évi mulaszt. illet. K	1790 K 11958
Int. după dep. proprii la alte instit. ciclul I. — Az I. évf. más intézetnél eszközölt betéteinek kamatai K	7993
Int. după dep. proprii la alte instit. cicl. II. — A II. évf. más intézetnél eszközölt betéteinek kamatai K	269—
Int. după dep. proprii la alte instit. cicl. III. — A III. évf. más intézetnél eszközölt betéteinek kamatai K	4937 K 39830
Interese dela imprum. ciclul I. — Kamatok kölcsönök után I. évf. K	27196
Interese dela imprum. ciclul II. — Kamatok kölcsönök után II. évf. K	1818
Interese dela imprum. ciclul III. — Kamatok kölcsönök után III. évf. K	5899 K 34913
Taxe de primire cicl. III. — Felvételi díjak III. évf.,	9220
Profit transpus din anul I. și II. cicl. I. — Az I. évf. I. és II. évéből áthozott nyereség K	62883
Profit transpus din anul trecut cicl. II. — A II. évf. mult évi áthozott nyeresége K	8094 K 70977
	K 1.76206

Criștior, la 28 Martie 1914. Kristyor, 1914. évi március 28 án.

DIRECȚIUNEA: — Az IGAZGATÓSÁG:

Dr. Glava m. p. Popa Azarie m. p. Faur-J. (nedescifrabil) m. p. Emil Negruț m. p.
Lung m. p. J Perian m. p. Jebies Nicolae m. p.

Comitetul de supraveghiere: — A felügyelőbizottság:

Revăzut și aflat în ordine. — Felülvizsgáltottt és rendben találtatt.

Criștior, la 4 Aprilie 1914. Kriștior, 1914. április hó 4 ér.

Samson Nișca m. p. Ioan Stan m. p. George Glava m. p. Ioan Cristea m. p.
Dr Papp m. p. George Pleșa m. p.

Căsătorie.

La o școală de stat cu trei puteri didactice, devenind vacant postul de învățătoare de stat, cu scop de căsătorie caut cunoștința unei învățătoare diplomată gr. or. sau deja denumită la stat, carea prin denumire sau transferare ar ajunge la aceeași școală. Etatea 20-26 ani. Scrisorile și fotografiile sunt a se trimite la administrația foii „Libertatea”, sub deviză: „Învățător -de stat 28”. Discreția chestie de onoare!
(1328) 1—2

Concurs.

La locul de vicanotar în comuna Orlát, devenit vacant prin abdicere, public concurs până în 16 Maiu 1914.
Candidați de notar cvalificați, se și înainteze cererile prin autoritatea lor competentă, instruate cu documentele recerute, la oficiu pretorial.
Primprețorul cercual
(1312) 2—3

2 învățăcei

se primesc în franzelaria (chiflăria) subscrisului. Etate dela 14 ani în sus.
Petru Moga
Franzelar, Blaj
(Balázssfalva)
2—3 (1311)

Anunț.

Curatoratul bisericesc gr.-cat. din Petrosz, p u. Nagybaár, publică licitație minuendă pentru edificarea unei biserice nouă gr.-cat. în Petros, pe ziua de 14 Maiu st. n. a. c., înainte de amiaz la 10 ore.
Doritorii de a lua în întreprindere sus amintită lucrare, sunt recercați a se presenta pre ziua prefiptă, în Petros la școla noastră.
Prețul de edificare e staverit în 25.000 coroane, — după care este de a se pune cauțiune de 2500.
Operatele acelei lucrări, teate aprobate de Inaltul nostru guvern diecesan de Lugos sub Nrul 866/1913, 5 April, să pot studia zilnic în cancelaria parochială gr.-cat din Petrosz.
Petros, la 20 April 1914.
In numele curatoratului bisericesc
Ioan Bora
preotul Petrosului.
(1310) 2—2

Pentru economi!

Pravuri de îngrășat porcii, vitele cornute, cai, oi și capre, 1 pachet 60 fil. — Leacuri contra călbezei la oi, 60 fil. O porție de aceasta ajunge numai pentru o oaie. Pentru vite mari 2 cor. — Pravuri pentru ouatul găinilor, 1 pachet 30 fil. — Pravuri contra cloțanilor și a șoarecilor, 60 fil. — Unsoare galbină pentru păduchi la vite, 1 cor. — „CHEAG” pentru închegarea laptelui la prepararea brânzei 1 doză 1 cor. Ajunge pentru 600 litre lapte. — Comandele de 6 cor. să trimit franco. Scriați legibil adresa. Toate acestea să capătă dela: **CORNEL DEMETER, apotecar în ORĂȘTIE (Szászváros).**

Acoperiri de coperișe și învălituri de pârâni din ardesia

Eternit

școlile de reparatură

E NUMAI ATUNCI ADEVĂRATĂ DACĂ ESTE PROVĂZUTĂ CU CUVÂNTUL Eternit

FABRICELE-ETERNIT LUDOVIC HATSCHEK BUDAPEST VI. ANDRÁSSY-UT 33. Fabrica: NYERGESUJFALU.

CEREȚI MUSTRE ȘI PREȚ-CURENT.

Depozit in Orăștie, la: Magazinul de lemne C. Baicu!

Scriitor-copist
afă aplicare imediată in cancelaria subscribului

(1323) 1-2 **Dr. Ioan Margita,**
adv., Geoagiu (Algyógy).

CONCURS de licitațiune minuendă.

In urma incuviințării Ven. ordinariat gr.-cat. de Lugos de dato 28 Martie a. c. nr. 934 1914, să scrie licitațiune minuendă pentru edificarea caselor parohiale din Baru-mare.

Prețul de strigare e 8454 cor. 70 fil. Cei ce doresc a lua in intreprindere această lucrare, au să depună vadu de 10%.

Planul, proiectul de spese, precum și condițiile de licitațiune să pot vedea ori cind la oficiul parochial din loc.

Licitațiunea minuendă să va ținea in 10 Mai n. a. c. la 2¼ oare p. m.

Baru-mare, la 22 April 1914.
Nicolae Gîrbea, przor.
Ion Andraș, losif Necsi, curatorl.
(1318) 1-2

Vin! Rachiou!

Cumpărind o cantitate mai mare de vin de calitatea cea mai bună, — fac cunoscut on. public din loc și jur, că vind litrul de vin

cu 28 cr. (55 fil),

alb sau roșu.

Iar rachie curată de prune, cu 40 fileri litrul.

Pentru calitate garantez!
Rog pentru numeroase cereri.

(1326) 1-3 **N. Bocian,**
Vasilie Cioran
in Dongecia, Dognácska
(Krassó Sz. m.)

5 jugăre de pămînt
arător, e de vinzare in Orăștie, pe „Dealul Pemilor“.

Pentru informații mai de aproape a se adresa la

(1315) 1-1 **Koba Iozef**
in Orăștie, pe „Dealul Pemilor“

Cantor diplomat,

care pe lingă cunoștințele sale de tîoc și cant, a urmat in iarna asta și cursul de cantori dela *Seliște*, desăvirșindu se bine in toate, s'ar duce unde ar fi lipsă de un cantor bun. Adresa o dă Administrația foii. (1320) 1-2

Un țaran român din o comună de lingă Orăștie, avind mai mulți copii, ar da bucuros 1 băiat de 11 ani, curățel și deștept, unei familii in creștere sau ca servitor. Cei ce ar dor a-l avea, să scrie la:

Ion Borean,
econ. in Vajdel, posta
(0) 1-2 Orăștie [Szászváros].

Strămutare de atelier.

Subscribul am onoare a face cunoscut onorabilului public din Orăștie și jur, că

mi-am strămutat atelierul de pantofarie

din ulița Apei, in *Strada Berăriei No 8*, vis à vis de judecătoria.

Rog onorații mei mușterii a mă cerceta cu încredere.

(1322) 1-3 **IOSEF HAHN,**
m. pantofar
Orăștie Str. Berăriei Nr. 8.

Hotel de vinzare.

Intr'un oraș mare de pe valea Someșului, lingă linia ferată, este de vinzare un hotel cu circulație mare. Se vinde urgent din cauze de bătrînețe.

Pentru informații mai de aproape a se edresa la farmacistul

(1334) 1-3 **Aurel Foltinek**
Nagysomkut (Szatmár m).

Crijmă de vindut.

In o comună lingă Prad, ctul Hunedoarei, este o casă cu drept de crijmă, cu 3 odăi, 1 șopru și curte după invoială de mare. Prin comună mai trec încă 5 comune la tîrg la Brad și Baia-de-Criș. Să vinde din mână li-aeră, ori o dă in arindă pe 2 ani. — Adresa la Redacția foii „Libertatea“. (1321) 1-2

AVIZ.

Un învățător tînar, cu post bun și fără deprinderi rele, in scop de căsătorie dorește să facă cunoștință cu o fată cultă ori fată de țaran inteligentă, adecă isteată, frumușică și din familie bună.

Cine dorește să scrie serios, să trimită epistolă și dacă să poate și fotografie, in timp scurt, pe adresa următoare:

(1325) 1-2 **„LIBERTATEA“**
pentru „învățătorul tînar“,
Orăștie—Szászváros.

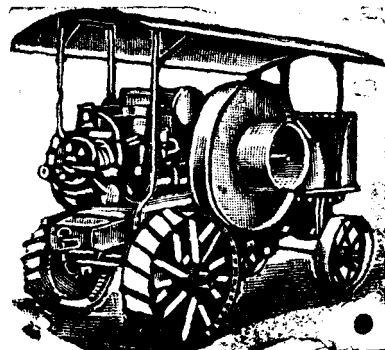
Ținerea in secret e chestie de cinste.

ANUNȚ.

Un măestru rotar din familie bună, in etate de 27 ani, are și avere, mișcătoare și nemiscătoare, caută o persoană, o domnișoară, ori o țarancă mai inteligentă, cu ceva avere, totodată loț la oraș sau sat, unde s'ar afla lipsă de rotar, — fie in Ardeal, fie in România.

Cele ce ar dori cunoștința, să scrie pentru adresă la Redacția acestei foi. (1314) 1-3

Cele mai bune și de încredere:

Garnituri de îmblăit cu motor, mergind de sine;

Stărmitoare de petri mergind de sine;

Firez și mașini de spălat, mergind de sine;

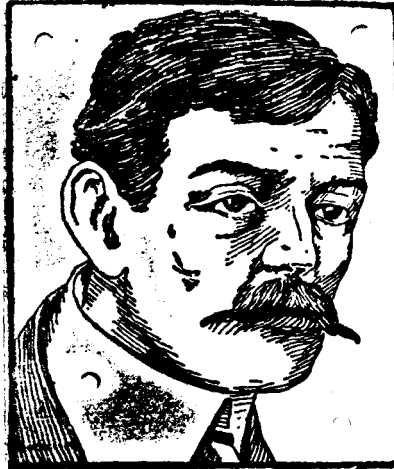
Motoare de benzin, gaz ori oleu sugativ.

Arangieri de mori.

Pluguri cu motor, ce pot fi folosite și la mașini de îmblăit și tansportare de poveri. —

la: **KELNER & SCHANZER**
Budapest, Kálmán u. 3.

Rugăm numai întrebări și cereri serioase. (1317) 1-10

Inainte de întrebuițare.

După întrebuițare.

O astfel de transformare uimitoare produc
TABLETELE KOLA
Kola-Dultz

cel mai bun nutremint al naturii, al facultăților și al nervilor.

Dispoziție, gîndire, activitate, precum și orice mișcare a corpului derind de creeri. Sîierea puterilor, durezza de cap, istovirea, slăbirea nervilor, slăbirea generală, sunt semne pentru lipsa de putere de traiu. De voți a vă simți totdeauna sănătos și voios, a avea capul limpede, memoria întărită, a simți munca și srapățele ca o plăcere, atunci luați **KOLA-DULTZ**, — adevăratul nutremint pentru nervi și creeri, care regulează și învlorează singele! **KOLA-DULTZ**

dă plăcere și putere de viață,

și simțul tîneței, puterea de activitate, care garantează succes și fericire. — Luați zilnic un timp oare-care **Kola-Dultz**, nervii vi se vor întări, orice slăbiciune va dispăre și vă veți simți sănătos și puternic. **Kola-Dultz** se recomandă de către capacitațile medicale și se întrebuițează in spitale și sanatorii la boli de nervi.

Cereți gratuit KOLA-DULTZ.

Trimiteți-mi adresa și vă trimit indata *gratis* și *franco* o doză de **KOLA-DULTZ**, îndestulitor spre a vă pune in situațiune a aprecia puterile uimitoare ale preparatului.

Expediția: Farm. la Sîntul Duh („Szt. Lélek gyógyszerár“)
BUDAPEST, VI, secția 609. (1326) 1-1

Tipografia Nouă